

М.М. Гоголь

к. е. н., доц.

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ПІДПРИЄМСТВ

Вплив зовнішнього середовища на роботу кожного підприємства є безперечний, проте більшість із них вже навчилися прилаштовуватись до різних економічних, соціальних чи інших коливань. До такої гнучкості довелося привчатись і всім іншим основним складовим процесу функціонування підприємства і система обліку не стала виключенням.

Застосування комп'ютерних технологій в бухгалтерському обліку значно підвищує продуктивність праці бухгалтерів. Але при організації бухгалтерського обліку на конкретному підприємстві постає питання про доцільність створення на підприємстві комп'ютерних

систем бухгалтерського обліку (КСБО). Це питання дуже важливе, оскільки вибір способу обробки облікової інформації є ключовим в організації бухгалтерського обліку, яка повинна відповідати особливостям конкретного підприємства, його цілям та інтересам, а також сприяти планомірному та раціональному веденню господарства. В принципі на підприємствах можна організувати облік і без застосування комп'ютерів, але за умови належної організації управління підприємством в цілому. Бухгалтерія великого підприємства може бути організована порівняно задовільно навіть у тому випадку, якщо вона ведеться з використанням застарілих технічних прийомів, але обов'язковою при цьому є наявність раціональної організації управління підприємством в цілому. Створення та використання комп'ютеризованої системи бухгалтерського обліку здатне не тільки прискорити процес обробки інформації на підприємствах, де облік організований добре, але й суттєво покращити його організацію на підприємствах, де у веденні бухгалтерського обліку панує безлад. Така можливість зумовлена тим, що комп'ютерний спосіб обробки облікової інформації вимагає формального та чіткого опису облікових процедур у вигляді алгоритмів, що впорядковує порядок виконання обов'язків працівникам обліку.

Сучасна ситуація в розвитку системи бухгалтерського обліку переживає суттєві зміни, які стосуються посилення автоматизації обліку, можливості віддаленої праці, фрілансу, використання нових ІТ-технологій, тощо. Особливо важко у таких умовах доводиться бухгалтерам «минулого покоління», які з натиском освоїли основні бухгалтерські програми: Дебет Плюс, 1С: Бухгалтерія, Bookkeeper, Ананас, Своя технологія, Athena, 1С: Підприємство, М.Е.Д.О.К., Парус, тощо.

Більшість зазначених бухгалтерських програм мають співставність із їх управлінськими програмами даних фірм, що є зручним, як для управлінського персоналу при прийнятті рішень, так і для бухгалтерів підприємства. Бухгалтерський облік сьогодення не змінив своєї мети у функціонуванні проте конкурентні умови його сучасного ведення набули значних змін. А як відомо для системи управління підприємством бухгалтерський облік є джерелом інформації.

Сучасна система бухгалтерського обліку стає все більше прилаштованою до реалій сьогодення в системі інформаційних технологій, що є досить позитивним враховуючи європейський напрям

розвитку нашої країни. Також важливим аспектом є те, що при формуванні інформації на базі бухгалтерського обліку управлінці краще розуміють інформацію інтерпретовану через інформаційні системи. Адже таку інформацію легше використовувати в проектуванні бізнес-процесів, адаптувати для прийняття управлінських рішень при віддаленій роботі управлінського персоналу, тощо. Якість облікової інформації здебільшого залежить від процесу її організації на підприємстві. Як відмічають науковці С.С. Стоянова-Коваль, І.О. Крюкова, Н.С. Морозюк у своєму підручнику: «Обліковий процес є складним, тому питання його організації займають особливе місце при вивченні бухгалтерського обліку. Оскільки бухгалтерський облік є інформаційною основою бізнесу, система його побудови має ґрунтуватися на принципах доцільності, ефективності, оперативності і повноти збору та надання інформації. Крім того, недоліки в організації обліку можуть призвести до порушення термінів підготовки даних для звітності, відставання в обліку, перекручування та заплутаності у ньому, що створює умови для зловживань. Лише налагоджена система бухгалтерського обліку протистоїть хаосу, чому і служить організація обліку. Бухгалтерський облік в нинішніх умовах не може бути лише пасивним нагромаджувачем даних та здійснювати контролі, за збереженням засобів у системі розширеного відтворення, забезпечувати інформаційний процес інтенсифікації виробництва, раціональне використання всіх видів ресурсів, посилення боротьби з безгосподарністю і марнотратством, забезпечувати сприяння вирішенню проблеми уповільнення темпів інфляції та попередження її хронічного характеру, здійснювати пошук і мобілізацію резервів підвищення ефективності виробництва, прискорення темпів економічного розвитку, але й прогнозувати перспективи функціонування підприємства в умовах ринкових відносин, бути оперативнішим та більш аналітичним.» [1, с. 8].

При комп'ютеризації бухгалтерського обліку підприємств можна виділити дві передумови, характерні для організації комп'ютерного обліку:

- 1) наявність грошових коштів для інвестицій в створення та експлуатацію інформаційної системи;
- 2) зацікавленість керівника та головного бухгалтера підприємства.

Впровадження автоматизованої системи обробки облікової інформації пов'язано з капітальними вкладеннями на придбання технічних засобів та програмного забезпечення, виконання підготовчих робіт, навчання персоналу, поточними витратами на підтримку на належному рівні всієї системи тощо. Тому необхідно економічно обґрунтувати доцільність такого заходу для підприємства. Сучасний ринок автоматизованих облікових програм має великий асортимент і кожне підприємство може підібрати собі за відповідними розмірами, спеціалізацією чи фінансовими можливостями.

Список використаної літератури

1. Стоянова-Коваль С.С., Крюкова І.О., Морозюк Н.С. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник. Одеса, 2016. 241 с.